

Waarom staan die dennen er eigenlijk?

De dennen zijn vanaf 1863 geplant om de dorpen Schoorl en Groet vrij te maken van de grote zandoverlast waar zij historisch veel van te lijden hebben gehad. Dankzij de dennen is onze omgeving bewoonbaar geworden. In de vele jaren dat ze er nu staan, heeft zich een prachtig stuk natuur ontwikkeld, waarin de dennen beschutting bieden aan de flora en fauna. Dankzij de dennen is het gebied zo mooi en zo bio-divers geworden. Staatsbosbeheer was daar altijd erg trots op, maar lijkt deze bescherming van flora, fauna en bewoners nu volledig te negeren net als het feit dat het klimaatakkoord Parijs 2015 voorschrijft dat er meer bomen moeten komen om de CO₂ terug te dringen. Het is daarbij interessant te noemen dat grote, oude bomen meer CO₂ opnemen dan kleinere bomen.

Onze Stichting is erg ongerust over de plannen en wordt daarin gesteund door de vele mensen uit de directe omgeving en van buitenaf die onze petitie hebben getekend.

Om de samenleving weer vertrouwen te laten krijgen in haar bestuurders en Staatsbosbeheer, stellen wij voor dat alle werkzaamheden in ons duingebied per direct worden gestopt. Wij willen de tijd krijgen om met onze tegenargumentatie te weerleggen dat ingrijpende maatregelen in ons duingebied nodig zijn. Onze wens is dat er tussen de Provincie, de gemeente en onze Stichting een samenwerking gaat plaatsvinden waarbij Staatsbosbeheer zich ook aansluit, zodat wij samen een gezond plan kunnen ontwikkelen waarin voor dit unieke natuurgebied de enorme biodiversiteit en zijn huidige aantrekkelijkheid behouden blijven.

De aarde van het nu bijna geheel afgegraven heideveld op de Mariavlakte wordt o.a. gedumpt op het strand bij Paal 29

19 januari 2017

Toespraak van Joke Volkers, voorzitter van de **Stichting tot Behoud van het Schoorls- en Noord- Kennemer Duingebied**, die is voortgekomen uit de actiegroep Schoorlse bos moet blijven!

Samenspraak of misleiding?

Onze eerste vraag was: “hoe hebben we alle berichtgevingen over deze zeer ingrijpende maatregelen over het hoofd kunnen zien? “

Uit rapporten en krantenarchieven kregen we zicht op het patroon van de communicatie van Staatsbosbeheer.

SBB heeft het over “beheer en herstel”, over “beschermen van de natuur, over “terugdringen van de dennenbomen” en over het “omvormen” van het dennenbos. En o ja, alles gaat ook in fases, alsof het dan minder erg is. Het gaat, zo zegt Staatsbosbeheer, “slechts over een relatief klein gebied” en ze wijst met breed gebaar op de kaart dat er in het ene gebied slechts 2% weggaat en in het andere gebied 10% .

Als wij het plan en de 2nd opinion van O+BN er bij pakken, lezen we iets heel anders: als de bomen aan de zeezijde zijn gekapt, krijgt de strook daarachter het zwaar te verduren, waardoor ook die zal verdwijnen. Dit proces zal doorgaan tot aan de binnenduinrand. Zoals wij het lezen, gaat het om een **grootschalig onomkeerbaar en zichzelf versterkend experiment**, waarin levende natuur wordt omgevormd in dode natuur.

Maar dat is nog niet het hele verhaal. SBB gaat ook de heidevelden afgraven. Is al begonnen met de mooie Mariavlakte en gaat binnenkort het net herstelde heideveld tussen Zeeweg en Vogelmeer tot op het grondwater afgraven. Dat vertellen ze niet.

Volgens onze informatie is circa 280 hectare van het duingebied verbrand in de periode 2009 tot 2011, waarvan circa 60 hectare bos. De “herstelwerkzaamheden” van Staatsbosbeheer komen er op neer dat het verbrande gebied wordt afgeplagd en afgegraven tot op het grondwater en dat er nog eens 96 hectare bos extra wordt gekapt om ruimte te maken voor een woeste stuivende zandvlakte, waar niets meer groeit. Dat geldt dus ook voor het grote (kort geleden nog beschermde) heideveld, dat zich net heeft hersteld van de brand.

In de Kernboodschap van Natura 2000 staat over de op te stellen beheerplannen: *Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen.*

Zo is het met het plan voor de Schoorlse Duinen niet gegaan. Er is van meet af aan iets mis gegaan in het communicatie proces tussen Staatsbosbeheer, sommige overheden en de burgers. Volgens de Provincie is het plan opgesteld in samenspraak met de omgeving. Dat is onjuist, er is geen samenspraak geweest!

Samenspraak of misleiding? (vervolg)

De gemeente had bij de plannen betrokken moeten worden. Dat dat niet goed is gebeurt, zo blijkt uit de unaniem aangenomen motie van 29 september waarin de gemeenteraad om alternatieven vraagt.

Er was een Klankbord groep, maar die bleek een farce. Iemand stond op de lijst maar wist dat zelf niet. Drie mensen uit de klankbordgroep verklaarden dat er absoluut niet was gesproken over het kappen van bossen of over grootschalig afgraven. Eén lid van de klankbordgroep was vertegenwoordiger van de door SBB gesponsorde Stichting Duinbehoud, één lid van de klankbordgroep zat ook in de projectgroep van SBB als mede opsteller van het plan: de slager keurt zijn eigen vlees. Recron was ook vertegenwoordigd, maar heeft aan ons verklaard "over de hoeveelheid te kappen bomen is bij mijn weten nooit echt gesproken, zeker niet in exacte omvang en in de fase dat ik actief aan tafel zat. In feite gaat het om het omvormen van natuur, gefaseerd in 3 planperiodes van elk zes jaar." En in het woord omvormen zit dan weer zo'n goed gekozen versluiering van Staatsbosbeheer.

Er was een voorlichtingsavond op 28 juni met een zeer lage opkomst. Ook toen is vervolgens enkele aanwezigen niet gesproken over deze grote ingrijpende maatregelen en zeker niet over het kappen van zoveel bos. Vanuit het publiek kwam die avond de suggestie naar Staatsbosbeheer om opnieuw een informatie-avond te houden, maar dan met meer en duidelijker kennisgeving in de krant. De aanwezigen voelden dat de lage opkomst te maken had met de onduidelijke aanduiding. Bij een "beheer en herstelplan" voor een duingebied waar een aantal groot branden hebben gewoed, wordt de indruk gewekt dat het gaat om het herbepplanten van de verbrande delen. Niet om een boskap en afgraafplan.

Pas toen de tijd om zienswijzen in te dienen verstreken was, organiseerde Staatsbosbeheer een tweede informatie-avond, en werd de impact van het plan duidelijk gemaakt. Toen de omvang doordrong tot de bevolking werd in razend tempo een petitie voor behoud van het Schoorlse bos ondertekend. Inmiddels tegen de 14.000 via de website en 1000 fysieke handtekeningen.

Wij voelen ons misleid door Staatsbosbeheer en hebben het gevoel dat er misbruik is gemaakt van het vertrouwen dat de bevolking in Staatsbosbeheer heeft.

Wij willen dat er in samenspraak en naar de huidige inzichten een nieuw plan wordt opgesteld. Daarbij moeten de resultaten van de klimaatop 2015 worden meegenomen, en ook de effecten van de verlegde vliegroutes, van de grote zandsuppleties, van verkeer, landbouw en industrie. Plus de unieke natuurwetenschappelijke en recreatieve eigenschappen van het Schoorlse duingebied en natuurlijk ook de bescherming van onze woonomgeving tegen stuifzand.

Stikstof?

Het plan voor de Schoorlse Duinen heeft met verschillende factoren te maken. Beheer en onderhoud van het natuurgebied, herstelwerkzaamheden na de branden, Programma Aanpak Stikstof (PAS) en Natura 2000. En al deze factoren zijn inmiddels met elkaar vervlochten geraakt. Voor het PAS moeten wij u even lastigvallen met een technische samenvatting.

Stikstof is een onschadelijk gas. Er zit veel (zelfs 78%) in de lucht om ons heen. Zuurstof is maar 21%. Het resterende procent bestaat uit verschillende gassen waaronder CO₂ en ook gebonden stikstof. Dat laatste is waar het nu over gaat. Gebonden stikstof in de lucht. Als die door neerslag in de grond komt, is het een meststof voor de beplanting. Stikstofdepositie wordt dat genoemd. Sommige plantensoorten hebben weinig mest nodig, andere veel. Te weinig mest is niet goed, maar teveel ook niet. Hoeveel stikstof in de grond mag komen, hangt af van het soort begroeiing dat je er wilt hebben. Hoeveel er bij een bepaald soort begroeiing in de grond mag komen, wordt uitgedrukt in de Kritische Depositie Waarde (KDW). Dat is het aantal kilo's stikstof dat per hectare mag neerslaan.

Waar hebben we het nu feitelijk over? De stikstofdepositie wordt berekend middels modellen. Dat is een **theoretische benadering, die is gebaseerd op veel veronderstellingen en aannames**. Er is dus géén sprake van metingen van het stikstofgehalte in de grond. Slechts op enkele plaatsen worden in de duinen luchtmetingen gedaan en het is een veronderstelling dat de stikstof in de lucht een relatie heeft met de afzetting van stikstof in de grond. Het is onthutsend hoe de uitkomsten zijn: Het Noord Hollands landschap meet een stikstofgehalte in de lucht van gemiddeld 2,3 microgram per kubieke meter. Het gemiddelde in Nederland is 8 microgram per kubieke meter. De Wereld Gezondheid Organisatie stelt deze laatste waarde als kritische grens voor bescherming van vegetatie. Onze duinen hebben dus een luchtsamenstelling die royaal lager ligt dan andere natuurgebieden in Nederland; en dat is o.a. te danken aan de zones met dennen.

wordt het duingebied er beter van?

Als we naar de berekeningen kijken vanuit de modellen dan zou er nu in het Noord-Hollands duingebied 15 kg stikstof per hectare per jaar uit de lucht vallen. In 2030 is dat berekend op 14,3 kg. De aanvoer van deze stikstof komt voor 1/3 deel uit het buitenland. Het overige 2/3 deel is Nederlandse aanvoer en komt vanuit landbouw, industrie en verkeer.

Het grijze duin (kalkarm) heeft 10 als KDW, het wordt door stikstof gehinderd bij een depositie van 10kg/hectare. Bij een jaarlijkse depositie van ongeveer 15kg/hectare heeft het dus geen zin om grijze duinen uit te breiden. Door de dennenbossen te kappen worden de condities niet verbeterd. Deze doelstelling van PAS en Natura 2000 is onhaalbaar. Ondanks het PAS, verandert er de komende 13 jaar nagenoeg niets aan de stikstofdepositie in het duingebied. Ook al is er is dan gerekend met de invloed van de kap van de bomen en het afplaggen van heidevelden. **Dat noemen wij dweilen met de kraan open.**

Het stikstof in de bomen ligt namelijk vast en hindert niets en niemand. Het is zelfs aannemelijk dat als de bescherming van de bomen wegvalt, stikstof vanaf de landzijde gemakkelijker zal binnenwaaien in het duingebied.

Het plan om de bomen te kappen en de grond af te graven wordt dus niet alleen teniet gedaan door de uitbreiding van activiteiten in onze omgeving met de daarbij behorende stikstof-uitstoot maar het gebied gaat er zelfs op achteruit.

